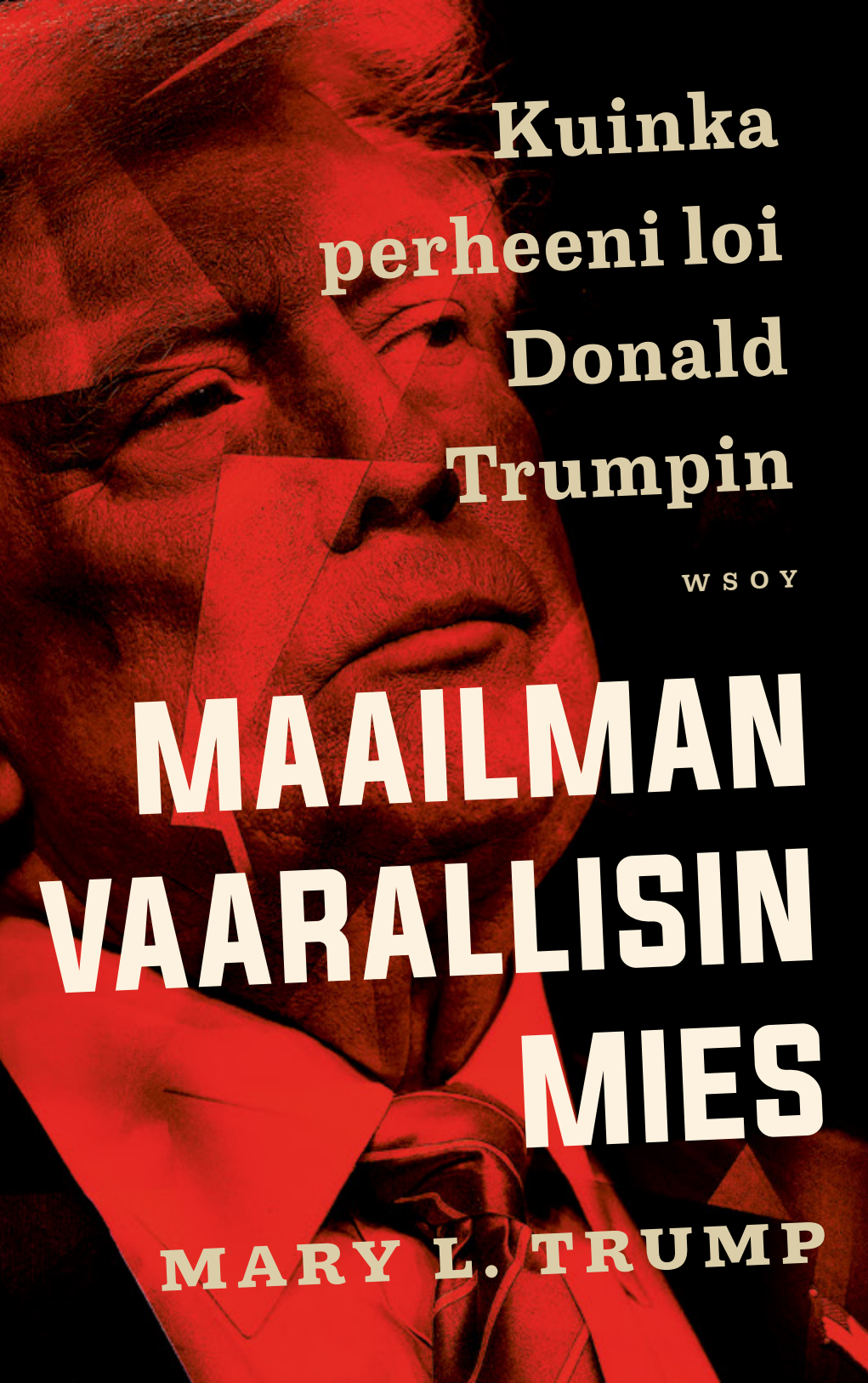

**Kuinka
perheeni loi
Donald
Trumpin**

W S O Y

**MAAILMAN
VAARALLISIN
MIES**

MARY L. TRUMP

MARY L. TRUMP

**MAAILMAN
VAARALLISIN
MIES**

**Kuinka perheeni loi
Donald Trumpin**

Suomentanut Jorma-Veikko Sappinen

Katkelman Victor Hugon romaanista *Kurjat*
suomentanut J. V. Lehtonen.

Englanninkielinen alkuteos
Too Much and Never Enough.
How My Family Created the World's Most Dangerous Man
Copyright © 2020 by Common Enterprises LLC
Suomenkielinen laitos © Jorma-Veikko Sappinen ja WSOY 2026
Werner Söderström Osakeyhtiö
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
ISBN 978-951-0-52369-8
Ensimmäinen painos
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@wsoy.fi

*Tyttärelleni Avarylle
ja isälleni*

*Tuossa on sydän, se on täynnä pimeyttä,
synti itää siellä helposti.
Syyllinen ei ole se, joka synnin tekee,
vaan se, joka tekee pimeyden.*

– VICTOR HUGO: KURJAT

Sisältö

<i>Tekijän huomautus</i>	11
<i>Prologi</i>	13
I OSA • TARKOITUKSELLINEN JULMUUS	35
1 Talo	37
2 Ensimmäinen poika	59
3 »Suuri Minä olen»	68
4 Aikomus lentää	84
II OSA • RADAN VÄÄRÄ PUOLI	95
5 Maassa taas	97
6 Nollasummapeli	109
7 Rinnakkaiset linjat	118
8 Pakonopeus	141

III OSA • SILMÄNLUMETTA	169
9 Pelastautumisen taito	171
10 Ilta ei tule hetkessä	199
11 Ainoaa valuuttaa	214
12 Fiasko	224
IV OSA • KAIKKIEN AIKOJEN HUONON INVESTOINTI	231
13 Poliittinen on henkilökohtaista	233
14 Julkisen asuntotuotannon virkamies	250
<i>Epilogi: Kymmenes piiri</i>	264
<i>Kiitokset</i>	270

Huomautus suomenkieliseen laitokseen

Tämä kirja on alun perin julkaistu englanniksi vuonna 2020 Donald Trumpin ensimmäisen presidenttikauden aikana. Tämän vuoksi kirja ei käsittele Trumpin myöhempiä, Joe Bidenin presidenttikauden (2021–2025) ja Trumpin toisen kauden (2025–) aikaisia vaihteita.

Tekijän huomautus

SUURI OSA tämän kirjan sisällöstä on peräisin minun muistoistani. Tapahtumissa, joissa en ole ollut läsnä, olen tukeutunut keskusteluihin perheeni jäsenten, perheystävien, naapurien ja työtovereiden kanssa ja heidän haastatteluihinsa. Olen rekonstruoinut joitain dialogeja omien muistikuvieni mukaan ja muiden kertoman perusteella. Dialogeissa olen pyrkinyt toistamaan keskustelujen ytimen, en luomaan sanatarkkoja sitaatteja. Olen myös nojautunut oikeuden asiakirjoihin, pankkien tiliotteisiin, veroilmoituksiin, yksityisiin päiväkirjoihin, perheasiakirjoihin, kirjeenvaihtoon, sähköposteihin, tekstiviesteihin, valokuviin ja muihin kirjallisiin lähteisiin.

Yleistä taustaa hain *New York Timesistä*, erityisesti David Barstowin, Susanne Craigin ja Russ Buettnerin 2.10.2018 julkaistusta tutkivasta artikkelista, *Washington Postista*, *Vanity Fairista*, *Politicosta*, TWA Museumin kotisivulta ja Norman Vincent Pealen teoksesta *Myönteisen ajattelun voima*. Steeplechase Parkin taustatiedoista kiitän Coney Island History Projectin kotisivua, *Brooklyn Paperia* ja Dana Schulzin artikkelia 6sqft.comissa 14.5.2018. Kiitän Dan P. McAdamsia hänen »episodimaiseen mieheen» liittyvistä näkemyksistään. Olen kiitollinen perhehistoriaan ja Trumpin perheen liikeasioihin liittyvistä tiedoista edesmenneelle Wayne Barrettille, David

Cornille, Michael D'Antoniolle, David Clay Johnsville, Tim O'Brienille, Charles P. Piercelle ja Adam Serwerille. Kiitos myös Gwenda Blairille, Michael Kranishille ja Marc Fisherille – joskin isäni kuoli 42-, ei 43-vuotiaana.

Prologi

OLIN AINA pitänyt sukunimestäni. Purjehdusleirillä lapsuudessani 1970-luvulla kaikki sanoivat minua Trumpiksi. Se oli ylpeyden aihe, ei siksi, että nimi yhdistettiin valtaan ja kiinteistöihin (siihen aikaan perhettäni ei tunnettu Brooklynin ja Queensin ulkopuolella), vaan siksi, että jokin sen soinnissa sopi minulle, kovapintaiselle kuusivuotiaalle, joka ei pelännyt mitään. 1980-luvulla, jolloin olin collegessa, Donald-setäni oli alkanut pystyttää rakennuksiaan Manhattanille, ja silloin suhtautumiseni sukunimeen muuttui mutkikkaammaksi.

Kolmekymmentä vuotta myöhemmin, 4. huhtikuuta 2017, istuin Amtrakin junan hiljaisessa vaunussa matkalla perheaterialle Valkoiseen taloon. Olin saanut kymmenen päivää aikaisemmin sähköpostilla kutsun tätieni syntymäpäiväjuhliin: Maryanne-täti täytti kahdeksankymmentä, Elizabeth-täti seitsemänkymmentäviisi. Heidän nuorempi veljensä Donald oli pitänyt Valkoisen talon soikeaa työhuonetta hallussaan tammi-kuusta lähtien.

Kun saavuin Union-rautatieasemalle holvikattojen ja mustavalkoisten marmorilattioiden pariin, ohitin kaupustelijan, jolla oli maalaustelineellä myytävänä rintanappeja: oma sukunimeni punaisessa ympyrässä, jonka lävisti punainen viiva: »DEPORT

TRUMP», »DUMP TRUMP» ja »TRUMP IS A WITCH». Panin aurinkolasit päähän ja joudutin askeliani.

Otin taksin Trump International Hoteliin, jossa perheemme jäsenet saivat asua yhden yön ilmaiseksi. Kirjoittauduttuani sisään astelin sisäpihan poikki ja katsoin lasikattoon ja siniseen taivaaseen sen yläpuolella. Katon yhteen liittyneiden, kaarevien kannatinpalkkien keskusparrusta riippui kolmiosaisia kristallikruunuja, jotka loivat pehmeän valaistuksen. Tilan yhdelle sivulle oli järjestetty pieniksi ryhmiksi nojatuoleja, penkkejä ja sohvia – syvänsinisiä, vaalean vihertävän sinisiä ja norsunluunvalkoisia – toisella oli pöytien ja tuolien ympäröimä baari, jossa minun oli määrä tavata myöhemmin veljeni. Olin odottanut, että hotelli olisi kullattu ja mauton. Se ei ollut.

Myös huoneeni oli hyvää makua osoittava. Sukunimeni oli kuitenkin iskostettu kaikkeen: TRUMP-sampoota, TRUMP-hoitoainetta, TRUMP-tohvelit, TRUMP-suihkumyssy, TRUMP-kengäkkiiloke, TRUMP-ompelupakkaus ja TRUMP-kylpytakki. Asasin jääkaapin, sieppasin pikkupullon TRUMP-valkoviiniä ja kumosin sen Trump-kurkkuuni, jotta se kulkeutuisi Trump-verenkiertoni mukana Trump-aivojeni mielihyvakeskukseen.

Tunnin kuluttua tapasin veljeni, Frederick Crist Trump III:n, jota olen sanonut lapsesta saakka Fritziksi, ja hänen vaimonsa, Lisan. Pian seuraamme liittyivät joukon muut jäsenet: Maryanne-täti, joka oli vanhin Fred ja Mary Trumpin viidestä lapsesta ja liittovaltion vetoomustuomioistuimen arvostettu tuomari, Robert-setäni, perheen kuopus, joka oli ollut vähän aikaa Donaldin työntekijänä Atlantic Cityssä, kunnes oli jättänyt paikkansa 1990-luvun alussa riitaisissa merkeissä, ja hänen tyttöystävänsä. Paikalle saapuivat myös Elizabeth-tätini, joka oli Trumpin lapsista keskimäinen, ja hänen aviomiehensä

Jim sekä serkkuni David Desmond (Maryannen ainoa lapsi ja Trumpin lastenlapsista vanhin) vaimonsa kanssa. Lisäksi oli joitain tätieni läheisimpiä ystäviä. Trumpin sisaruksista ainoa, joka puuttui syntymäpäiväjuhlista, oli vanhin poika, Frederick Crist Trump nuorempi, jota kaikki olivat sanoneet Freddyksi. Hän oli kuollut yli kolmekymmentäviisi vuotta aikaisemmin.

Kun olimme vihdoinkin kaikki yhdessä, tapasimme hotellin edessä Valkoisen talon turvamiehet ja kipusimme epämääräisessä järjestyksessä Valkoisen talon kahteen pikkubussiin kuin yliopiston lacrossejoukkue. Osalla vanhemmasta väestä oli vaikeuksia autojen portaissa. Kenenkään olo ei ollut mukava ahtaauttaessa penkeille. Mietin, miksi Valkoinen talo ei ollut lähettänyt edes yhtä limusiinia tätieni kuljettamiseksi.

Kun saavuimme kymmenen minuutin kuluttua Valkoisen talon etelänurmikon ajotielle, kaksi vartijaa astui esiin ja tarkasti autojen alustan ennen kuin ajoimme sisään etuportista. Lyhyen ajon jälkeen pysähdyimme itäsiiven vieressä seisovan pienen vartiorakennuksen luo ja nousimme autoista. Menimme sisään yksitellen, sitä mukaa kun nimemme kuulutettiin, luovutimme puhelimet ja käsilaukut ja kävelimme metallinpaljastimen läpi.

Sisällä Valkoisessa talossa kävelimme parin kolmen hengen ryhminä pitkiä käytäviä, ohitimme ikkunoita, jotka antoivat puutarhoihin ja nurmikoille, ja luonnollista kokoa olevia maa-lauksia, jotka esittivät maan entisiä ensimmäisiä naisia. Pysähdyin Hillary Clintonin muotokuvan eteen ja seisoin siinä hetken hiljaa. Ihmettelin taas, kuinka tässä oli voinut käydä näin.

Minulla ei ollut koskaan ollut syytä kuvitella, että vierailisin jonain päivänä Valkoisessa talossa, saati sitten tällaisissa olo-suhteissa. Koko juttu tuntui epätodelliselta. Valkoinen talo oli tyylikäs, ylväs ja arvokas, ja tapaisin pian ensimmäisen kerran kahdeksaan vuoteen setäni, miehen, joka asui talossa.

Astuimme käytävän varjoista ruusutarhaa ympäröivään pylväikköön ja seisahduimme soikean työhuoneen eteen. Näin ranskalaisesta ikkunasta, että huoneessa oli edelleen meneillään kokous. Varapresidentti Mike Spence seisoivat sivulla, mutta Donaldin ympärille olivat kokoontuneet edustajainhuoneen puhemies Paul Ryan, senaattori Chuck Schumer ja kymmenkunta muuta kongressiedustajaa ja työntekijää. Presidentti istui Resolute-pöydän takana.

Kuvalma toi mieleeni isoisän taktiikan: hän käski aina anelijoiden saapua luokseen joko toimistoonsa Brooklynissa tai taloonsa Queensissa, pysyi istuvillaan ja antoi vieraiden seistä. Loppusyksystä 1985, vuosi sen jälkeen, kun olin ottanut vapaata Tufts yliopistosta, asetuin isoisän eteen ja pyysin häneltä lupaa palata opiskelemaan. Hän kohotti katseensa minuun ja sanoi: »Sehän olisi tyhmää. Miksi sinä niin tekisit? Mene vain kauppakouluun ja valmistu vastaanottovirkailijaksi.»

»Haluan saada yliopistotutkinnon.» Sanoin sen varmaan hieman ärtyneesti, sillä isoisä siristi silmiään ja katsoi minuun hetken kuin olisi arvioinut minua uudelleen. Hän kohotti toista suupieltään kuin ivahymyyn ja nauroi. »Tuo on ilkeää», hän sanoi.

Tapaaminen päättyi muutaman minuutin kuluttua.

Valkoisen talon soikea työhuone oli sekä pienempi että vähemmän viihtyisä kuin olin kuvitellut. Serkkuni Eric ja hänen vaimonsa Lara, jota en ollut koskaan tavannut, seisoivat oven vieressä. »Hei, Eric. Olen serkkusi Mary.»

»Totta kai minä tiedän kuka olet», hän sanoi.

»Siitä onkin aikaa», sanoin. »Tapasimme varmaan viimeksi kun olit vielä lukiossa.»

Eric kohautti olkapäitään ja sanoi: »Pitää varmaan paikkansa.» Hän käveli pois Laran kanssa esittelemättä meitä toisillemme.

Katsoin ympärilleni. Melania, Ivanka, Jared ja Donny olivat saapuneet ja seisoivat Donaldin vieressä tämän istuessa. Mike Pence väijyi edelleen puolikuollut hymy kasvoillaan huoneen toisella puolella kuin kaitsija, jota kaikki halusivat välttää.

Tuijotin Penceä yrittäen saada katseyhteyden, mutta hän ei vilkaissutkaan minuun päin.

»Suokaa anteeksi», sanoi iloiseen sävyyn nuori, siro, tummaan housupukuun sonnustautunut nainen, joka oli Valkoisen talon valokuvaaja. »Jospa kokoontuisitte kaikki yhteen, niin voisin ottaa kuvia ennen kuin siirrymme yläkertaan.» Hän kehotti meitä asettumaan Donaldin ympärille. Tämä ei ollut noussut pöytänsä takaa.

Valokuvaaja kohotti kameran. »Yksi, kaksi, hymyä», hän sanoi.

Kun kuvat oli otettu, Donald nousi ja osoitti isoisän kehystettyä, mustavalkoista valokuvaa, joka oli tuettu pystyyn pöydälle työpöydän takana. »Maryanne, eikö olekin hieno kuva isästä?» Valokuva oli sama, joka oli seissyt sivupöydällä isoisän talon kirjastossa. Siinä isoisä oli vielä nuori mies, jolla oli ohimoilta väistyvä tumma tukka, viikset ja käskevä ilme, jonka en ollut nähnyt horjuvan koskaan ennen kuin dementia iski. Meistä jokainen oli nähnyt kuvan tuhat kertaa.

»Ehkä sinulla pitäisi olla myös äidin kuva», Maryanne totesi.

»Hieno idea», Donald sanoi ikään kuin ajatus ei olisi koskaan juolahtanut hänen mieleensä. »Hommatkaa joku minulle äidin kuva.»

Vietimme vielä hetken aikaa soikeassa työhuoneessa ja istuimme kukin vuorollamme Resolute-pöydän ääressä. Veljeni otti minusta kuvan, ja kun katsoin sitä myöhemmin, huomasin, että valokuvan isoisä leijaili takanani kuin haamu.

Soikean huoneen ulkopuolella meitä odotti Valkoisen talon historioitsija, ja jatkoimme siitä matkaa keskusrakennuksen toiseen kerrokseen kiertokäynnille, jota seuraisi päivällinen. Yläkerrassa siirryimme Lincolnin makuuhuoneen luo. Kurkistin sisään ja näin yllätyksekseni yöpöydällä puoliksi syödyn omenan. Historioitsija kertoi tarinoita huoneen tapahtumista vuosien varrella, kun taas Donald osoitteli silloin tällöin epämääräisesti sormellaan ja sanoi: »Täällä näyttää paremmalta kuin koskaan sen jälkeen, kun George Washington asui täällä.» Historioitsija oli liian kohtelias huomauttaakseen, että talo oli otettu käyttöön vasta Washingtonin kuoleman jälkeen. Seurue eteni käytävää pitkin sopimushuoneeseen ja sitten presidentin ruokailuhuoneeseen.

Donald seisoi huoneen ovella ja tervehti vieraita heidän astuessaan sisään. Minä olin yksi viimeisistä. En ollut vielä moikannut häntä, ja kun hän huomasi minut, hän osoitti minua yllättyneen näköisenä ja sanoi: »Minä pyysin erityisesti sinua tulemaan.» Hän sanoi usein niin viehättääkseen muita, ja hänellä oli kyky säätää huomautus kulloisenkin tilanteen mukaiseksi. Tiesin, ettei väite ollut tosi, mutta se vain lisäsi sen vaikuttavuutta. Hän levitti käsivartensa ja halasi minua – ensimmäistä kertaa elämässäni.

Kaikkein ensimmäiseksi panin merkille presidentin ruokailuhuoneesta sen kauneuden: virheettömästi kiillotettua tummaa puuta, pöydän hienostunut kattaus, käsin tekstatut paikkakortit ja ruokalistat (jäävuorisalaattia, perunamuusia – Trumpin perheen perusruokia – ja wagyufileetä). Istuuduttuani huomasin istumajärjestyksen. Perheessäni pystyi aina määrittelemään oman arvonsa istumapaikan perusteella, mutta en pannut pahakseni, sillä lähelläni istuivat kaikki, joiden seurassa tunsin oloni mukavaksi – veljeni ja kälyni sekä Marynnen tytärpuoli ja aviomies.

Kullakin tarjoilijalla oli pullo sekä valko- että punaviiniä. Oikeaa viiniä, ei TRUMP-viiniä. Se oli odottamatonta. Yhdesäkään perhetilaisuudessa ei ollut koko ikänäni tarjottu yhtään alkoholia. Isoisän talossa oli saanut vain kokista ja omenamehua.

Aterian keskivaiheilla Jared astui ruokailuhuoneeseen. »Voi, katsokaa», Ivanka sanoi ja taputti käsiään. »Jared on palannut Lähi-idän-matkaltaan», hän lisäsi ikään kuin ei olisi juuri nähnyt tätä soikeassa työhuoneessa. Jared asteli vaimonsa luo, suuteli tätä pikaisesti poskelle ja kumartui sitten Ivankan vieressä istuvan Donaldin puoleen. He keskustelivat hiljaa pari minuuttia. Ja sitten Jared poistui. Hän ei kiinnittänyt huomiota kehenkään muuhun, ei edes täteihini. Kun hän astui kynnyksen yli, Donny hypähti tuoliltaan ja kipitti Jaredin perään kuin innostunut koiranpentu.

Kun jälkiruokaa tarjoiltiin, Robert nousi viinilasi kädessään. »On suuri kunnia olla täällä Yhdysvaltain presidentin kanssa», hän sanoi. »Kiitos, herra presidentti, että sallitte meidän viettää täällä sisariemme syntymäpäiväjuhlia.»

Muistelin kertaa, jolloin perhe oli viimeksi juhlinut isänpäivää Peter Luger Steak Housessa Brooklynessa. Silloin, kuten nytkin, Donald ja Rob olivat istuneet vierekkäin ja minä suoraan heitä vastapäätä. Selittämättä millään lailla Donald oli silloin kääntynyt Robin puoleen ja sanonut: »Katso.» Hän oli paljastanut hampaansa ja osoitti suuhunsa.

»Mitä?» Rob kysyi.

Donald vain veti huuliaan entistä ylemmäksi hampailta ja osoitti yhä painokkaammin.

Rob alkoi näyttää hermostuneelta. Minulla ei ollut aavistus-takaan, mistä oli kyse, mutta katselin huvittuneena ja maistelin kokista.

»Katso!« Donald sanoi ja puri hampaansa yhteen. »Mitä tuumit?«

»Mitä tarkoitat?« Rob oli selvääkin selvemmin nolona. Hän vilkaisi ympärilleen varmistaakseen, ettei kukaan katsellut, ja kuiskasi: »Onko minun hampaissani jotain?« Pöydässä oli kulhoissa kermaista pinaattia, joten arvaus ei ollut lainkaan huono.

Donald antoi suunsa valahtaa kiinni ja lakkasi osoittamasta sormellaan. Hänen halveksiva ilmeensä summasi koko heidän suhteensa historian. »Valkaisutin hampaani. Mitä tuumit?« hän kysyi kuivasti.

Nyt juhlapöydässä Donald loi Robin sanojen jälkeen tähän samanlaisen vähättelevän katseen kuin Peter Lugerilla melkein kaksikymmentä vuotta aikaisemmin. Sitten hän lausui kokislasi kädessään joitain innottomia toteamuksia tätiensä syntymäpäivästä ja osoitti sitten miniäänsä. »Vaivoin edes tiesin, kuka hitto tämä Lara onkaan«, hän sanoi ja osoitti miniäänsä. »Mutta sitten hän piti hienon puheen minun vaalitilaisuudessani Georgiassa.« Silloin Eric ja Lara olivat olleet yhdessä jo melkein kahdeksan vuotta, joten saattoi odottaa, että Donald oli tavannut Laran ainakin heidän häissään. Kuulosti kuitenkin siltä, ettei Donald ollut tiennyt, kuka Lara oli ennen kuin tämä oli sanonut hänestä jotain miellyttävää hänen presidentinvaalikampanjansa aikana. Kuten yleensäkin Donaldin tapauksessa, tarina merkitsi enemmän kuin totuus, joka oli helppo uhrata, varsinkin jos valhe sai tarinan kuulostamaan paremmalta.

Maryanne sanoi omalla vuorollaan: »Haluan kiittää sinua siitä, että järjestit meille matkan juhliaksemme syntymäpäiviämme. Olemme kulkeneet kauas siitä illasta, jolloin Freddy kaatoi perunamuusikattilan Donaldin päähän, koska tämä oli niin ilkeä kakara.« Kaikki, joille legendaarinen

perunamuusitarina oli tuttu, nauroivat – paitsi Donald, joka kuunteli käsivarret tiukasti ristissä rinnalla ja kiukkuisen näköisenä, kuten aina Maryannen kertoessa sen. Se harmitti Donaldia kuin seitsemänvuotiasta. Tuo kauan sitten koettu nöyryytys selvästi kirveli edelleen.

Serkkuni Donny oli palannut Jaredin kannoilta ja nousi kenenkään kehottamatta puhumaan. Sen sijaan, että hän olisi kohottanut maljan tädeillemme, hän piti eräänlaisen kampanjapuheen. »Viime marraskuussa amerikkalaiset näkivät jotain erityistä ja äänestivät presidentiksi miehen, jonka tiesivät ymmärtävän heitä. He näkivät, kuinka hieno tämä perhe on, ja tunsivat arvomme omikseen.» Vilkaisin veljeeni ja pyöritin silmiäni.

Kutsuin paikalle yhden tarjoilijoista: »Saisinko lisää viiniä?» kysyin.

Mies palasi tuoden kaksi pulloa ja kysyi, haluanko punaista vai valkoista.

»Haluan, kiitos», vastasin.

Kun jälkiruoka oli syöty, kaikki nousivat heti. Olimme astuneet soikeaan työhuoneeseen vain kaksi tuntia aikaisemmin, mutta nyt ateria oli päättynyt ja oli tullut aika lähteä. Kaikkiaan olimme viettäneet Valkoisessa talossa suunnilleen kaksi kertaa enemmän aikaa kuin koskaan isovanhempieni talossa kiitospäivänä tai jouluna, mutta olimme silti olleet Donaldin seurassa vähemmän aikaa kuin Kid Rock, Sarah Palin ja Ted Nugent olisivat kaksi viikkoa myöhemmin.

Joku ehdotti, että meistä jokaisesta otettaisiin oma valokuva Donaldin kanssa (mutta ei päivänsankareiden). Kun tuli minun vuoroni, Donald hymyili kameralle ja kohotti peukalonsa, mutta erotin hymyn takaa uupumuksen. Näytti siltä, että iloisen julkisivun säilyttäminen väsytti häntä.

Donald Trumpin veljentyttären hyytävä paljastuskirja

Mary L. Trump kasvoi isovanhempiensa luona samassa ökytalossa kuin setänsä Donald. Mary todisti perheen myrkyllistä ilmapiiriä, suvun patriarkan Fredin orkestroimia laiminlyöntejä ja hyväksikäyttöä, joka vaurioitti koko perhettä – kaikkein eniten suvun suosikkipoikaa Donaldia. Valkoiseen taloon nousi isänsä hyväksyntää pohjattomasti janonnut mies, jolle mikään ei ole ikinä tarpeeksi. Sisäpiiriläisen kokemuksella ja psykologin koulutuksella varustettu Mary L. Trump valottaa terävästi maailman vaikutusvaltaisinna miehen huolestuttavaa käytöstä.

www.wsoy.fi

9 789510 523698

99.1

ISBN 978-951-0-52369-8